

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО РОЗВИТОК
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«20» січня 2026 року протокол № 1

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від «21» січня 2026 року № 01-01/48 О.Д.

Директорка

В.В. Сидоренко

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО РОЗВИТОК ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 378.04(477.41-21Біла Церква)(06)

Рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (*протокол № 1 від «20» січня 2026 року*)

Автор-розробник:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «УМО» НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка, член-кореспондент НАПН України, професорка кафедри педагогіки, психології та менеджменту БІНПО

Положення про розвиток індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти (із змінами і доповненнями). Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2026. 12 с.

Положення про розвиток індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти визначає порядок формування здобувачами вищої освіти індивідуальних освітніх траєкторій.

Положення розроблено на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, локальних нормативних документів Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти.

Визначено види індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, порядок формування та обліку реалізації індивідуальної траєкторії здобувачами вищої освіти.

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
II. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	6
III. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	8
IV. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	10
V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. **Положення про розвиток індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти** (далі – Положення) визначає порядок формування та реалізацію здобувачами вищої освіти індивідуальних освітніх траєкторій.

1.2. Положення розроблено на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, локальних нормативних документів Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (далі – Інститут).

1.3. Базові терміни і поняття в Положенні використовуються відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу».

1.4 У Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- **індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти освітніх програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів;

- **кваліфікація** – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

- **кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи** (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни становить не менше 8 годин для другого (магістерського) рівня рівня вищої освіти за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти. Розрахункове навчальне навантаження здобувача вищої освіти протягом одного навчального року за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС;

- **освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма** – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або

освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

- **предметна область** – частина наявних знань людства, що виокремлюється за ознакою спорідненого змісту. Предметні області поділяються на широкі (галузі знань), деталізовані (спеціальності, предметні спеціальності, спеціалізації), міждисциплінарні (на перетині предметних областей кількох спеціальностей чи галузей знань);

- **предметна спеціальність** – частина предметної області спеціальності, що охоплює освітні програми, спрямовані на підготовку педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за одним або декількома предметами (інтегрованими курсами), передбаченими законодавством у сфері повної загальної середньої освіти;

- **спеціальність** – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти частина предметної області галузі освіти і науки.

II. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1 На виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» організація освітнього процесу в Інституті ґрунтується на засадах **студентоцентрованого підходу** (student-centered approach) і **вільного творчого навчання** (liberal arts education), що гарантує студентам побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

2.2 Під особистісним потенціалом студента розуміється сукупність його здібностей: пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких. Процес виявлення, реалізації і розвитку цих здібностей студентів відбувається в ході освітнього руху студентів по індивідуальних траєкторіях навчання. Будь-який студент Інституту може знайти, створити або запропонувати свій варіант власного навчання.

2.3 В Інституті навчання здобувачів освіти здійснюється на основі формування та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Кожен студент на підставі навчальних планів відповідних освітньо-професійних програм формує на наступний навчальний рік індивідуальний навчальний план студента (ІНПС).

2.4 **Індивідуальний навчальний план студента** в Інституті заснований на студентоцентрованому підході, що розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Даний підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього

забезпечення якості освіти та процесах акредитації освітньо-професійних програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін.

2.5 Індивідуальний навчальний план визначає обсяг навчального навантаження здобувача з урахуванням усіх видів освітньої та наукової роботи, визначає форми контролю результатів навчання, і є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

2.6. Індивідуальний навчальний план формується з урахуванням вимог освітньо-професійної програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів, освітньої політики Інституту та результатів особистого вибору здобувачем вибіркового освітніх компонентів.

2.7. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента є основним робочим документом студента. Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація).

2.8. За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач вищої освіти, а його невиконання у встановлені графіком освітнього процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Інституту.

2.9. **Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни** – це дисципліни, які вводяться кафедрами Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів, посилення їхньої конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, а також ефективного використання можливостей Інституту, врахування регіональних потреб, інтересів стейкхолдерів тощо.

2.10. Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачеві (здобувачці):

- побудувати та зреалізувати індивідуальну траєкторією навчання;
- ознайомитися із сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньо-професійної програми;
- задовольнити освітні і кваліфікаційні потреби здобувачів освіти;
- здобути додаткові результати навчання, сформувані soft skills;
- посилити конкурентоспроможність здобувачів освіти та їхню затребуваність на ринку праці;
- урахувати потреби і запити регіонального ринку праці.

2.11. Здобувач (здобувачка) обирає дисципліни відповідно до навчального плану, за яким навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін вільного вибору здобувача (здобувачки) для конкретного семестру.

При цьому здобувач (здобувачка) має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітньо-професійних програм, за погодженням із завідувачем відповідної випускової кафедри педагогіки, психології та менеджменту.

2.12. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти Інституту в межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом спеціальності, в обсязі, що становить не менш як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2.13. Обсяг кожної вибіркової навчальної дисципліни визначається відповідною кафедрою і має становити не менше ніж 120 год. (4 ЄКТС-кредити).

Вибір дисциплін із Каталогу студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у першому семестрі першого року навчання та визначається на весь період навчання. Тобто обрані здобувачами дисципліни вивчатимуться у другому та третьому семестрах.

2.14. Студент може обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою в Інституті, не залежно від спеціальності, окрім тих дисциплін, вивчення яких передбачає отримання спеціальних компетенцій. Студент має право вибору дисциплін з інших освітньо-професійних програм, які можуть реалізовуватися за рахунок вибіркової складової індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти при наявності вільних місць в академічній групі.

2.15. Дисципліни можуть вважатися вибірковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача вищої освіти.

2.16. Інститут залишає за собою право рекомендувати здобувачам освіти нові навчальні курси, які містять результати наукових досліджень викладачів Інституту, отримали високу оцінку працедавців або формують у студентів додаткові компетенції, що підвищують його конкурентоспроможність на ринку праці.

ІІІ. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

3.2. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти на рівні Інституту реалізується через:

- вільний вибір видів, форм і темпу здобуття вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- навчання одночасно за декількома освітньо-професійними програмами, а також у декількох закладах вищої освіти;
- надання індивідуального графіку навчання;
- реалізацію права здобувачів на академічну мобільність або участь у програмах подвійного диплому;
- вільний вибір напрямку наукової діяльності;
- тем курсових і кваліфікаційних робіт;
- участь у наукових конференціях, семінарах, майстеркласах;
- обрання наукового керівника курсових, кваліфікаційних робіт;
- участь у програмах неформальної/інформальної освіти з можливістю перезарахування освоєних кредитів до результатів навчання за освітньо-професійною програмою;
- обрання місця проходження видів практик;
- вибір навчальних дисциплін в межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом спеціальності в обсязі, що становить не менш як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти;
- користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Інституту;
- участь у діяльності органів громадського самоврядування і колегіальних органів управління Інститутом тощо.

3.3. На рівні викладача формування та реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти передбачає такі орієнтовні етапи:

1-й етап. Подача здобувачам освіти на першому занятті вичерпної інформації про дисципліну. Проведення опитування студентів щодо їхньої мети вивчення дисципліни, очікуваних результатів, сфер їх зацікавленості, бажаних форм і методів викладання, контролю знань тощо.

2-й етап. Вибудовування системи особистого підходу викладача до кожного студента. Складання плану роботи викладачем та студентом з урахуванням результатів опитування студентів. Реалізація системи тьюторства.

3-й етап. Програмування та реалізація кожним здобувачем (здобувачкою) індивідуальної освітньої діяльності.

4-й етап. Рефлексивно-оцінний (самооцінка студента через тестування, обговорення в групі індивідуальних результатів, презентація проєктів та досягнень, відгук тьютора, підсумкова атестація).

3.4. Здобувачі освіти мають змогу скористатися консультаціями викладачів та академічних наставників для планування свого навчання.

3.5. Упровадження індивідуальної освітньої траєкторії сприяє більшій гнучкості та адаптивності освітнього процесу. Це допомагає здобувачам

освіти ефективно готуватись до професійної діяльності, враховуючи сучасні вимоги ринку праці.

ІV. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Здобувачі вищої освіти у встановлені терміни обирають запропоновані шляхи реалізації індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до процедур та правил.

4.2. Основним документом обліку роботи здобувача вищої освіти є його індивідуальний навчальний план, до якого вносяться обрані вибіркові навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо.

4.3. Зміна здобувачем вищої освіти вибору освітніх компонентів після затвердження індивідуального навчального плану можлива до початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

4.4. Надання **індивідуального графіка навчання** здобувачам освіти регулюється локальними нормативними документами Інституту.

4.5 Підставами для надання індивідуального графіка можуть бути: складні сімейні обставини, підтвержені документально; стан здоров'я; міжнародна академічна мобільність студентів, проживання за межами України під час дії воєнного стану, стажування в установах, організаціях за профілем навчання. Студентам, які мають академічні та/або фінансові заборгованості, індивідуальний графік навчання не надається.

4.6. Індивідуальний графік надається студенту на один семестр навчального року за умови відвідування не менше 25% аудиторних занять (згідно розкладу).

4.7. Рішення про надання здобувачу вищої освіти індивідуального графіка навчання приймається колегіально на засіданні Вченої ради на підставі заяви здобувача вищої освіти, поданих документів, заповнених опитувальників та висновку завідувача випускової кафедри щодо можливостей організації освітнього процесу.

4.8. У разі позитивно прийнятого рішення затверджується графік індивідуального навчання терміном до кінця поточного семестру.

Рішення про відмову в наданні здобувачу вищої освіти індивідуального графіка навчання зазначається в протоколі засідання Вченої ради, здобувачу вищої освіти надається мотивований висновок.

Невиконання індивідуального графіка в попередньому семестрі є підставою для відмови студентові у наданні індивідуального графіка навчання у наступному семестрі.

4.9. При індивідуальному графіку навчання здобувач (здобувачка) виконує всі види поточних навчальних робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни (практичні та контрольні роботи, завдання для

самостійної роботи тощо) синхронно з розкладом навчання з кожної дисципліни.

4.10. Поточні оцінки за виконання здобувачем (здобувачкою) всіх видів навчальних завдань з дисципліни виставляються викладачем, який веде даний курс, в журнал обліку роботи академічної групи.

4.11. Семестрова підсумкова атестація у формі заліків та екзаменів для студентів, які переведені на індивідуальний графік навчання, проводиться в терміни, передбачені графіком освітнього процесу та розкладом заліково-екзаменаційних сесій (разом з академічною групою).

4.12. Допуск здобувача (здобувачки) до складання семестрової підсумкової атестації з дисципліни можливий лише за умови виконання студентом всіх завдань та форм поточного контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Інституту за погодженням із органами студентського самоврядування.

